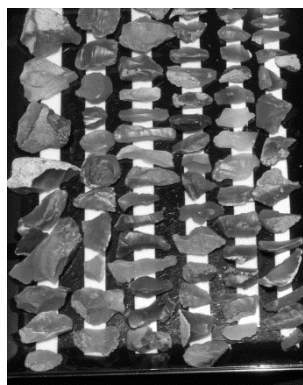

Veldverkenning Te Putten

Werkgroep Archeologie, tekeningen: Els Schipper

De werkgroep archeologie is weer 'in het veld' actief. Daarom wordt hieronder uit de doeken gedaan waarvoor een veldverkenning dient. Een veldverkenning die wordt gedaan door een archeoloog of meestal door een amateur-archeoloog, is eenvoudig toe te lichten. Het gaat om het speuren naar oude artefacten. Dit zijn door de mens bewerkte, gemaakte (gebruiks)voorwerpen. Verscheidene malen gaat men naar dezelfde plek, bijvoorbeeld een akker waar scherven, metalen voorwerpen, vuursteen en dergelijke te vinden zijn. Deze worden dan verzameld. Een akker bevat vaak artefacten uit vele perioden, omdat vroeger stadsafval over de akkers werd uitgestrooid. Geconcentreerde artefacten kunnen aangeven dat er bijvoorbeeld bewoning heeft plaats gevonden. Wordt er veel gevonden op één en dezelfde plek, dan kan er sprake zijn van een nederzetting. Wil men zekerheid hebben dan zullen er proefboringen moeten worden gedaan.

In oktober 2001 zijn Marcel Vos en Els Schipper aan een veldverkenning begonnen en zijn er de eerste artefacten gevonden; aardewerkscherven uit de 13e tot 16e eeuw na Chr. (vooral steengoed o.a. Jacobakanfragmenten), een drietal munten en een bronzen knoop. Metalenvoorwerpen worden meestal met de metaaldetector gevonden, maar deze keer werd er met het blote oog een koperen ¼ stuiverstuk (1784) uit Duitsland gevonden. De twee andere koperen munten waren erg onduidelijk maar net leesbaar. Het gaat om een 18de eeuwse duit uit Gelderland en een kleinere 17de eeuwse munt van Transisvlania (Overijssel). De knoop met bloemmotief wordt gedateerd op 1575-1625.

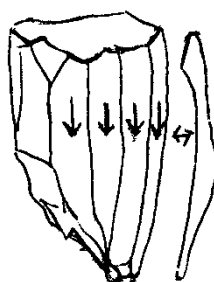

Ook zijn er op de akker veel vuurstenen artefacten aangetroffen. Deze stammen uit de periode van het jong-Mesolithicum (8000-5000 v. Chr.). Het zijn veelal kleine werktuigjes zoals klingen die kleiner zijn dan 2,5 cm (zie afb. 2) Deze klingen werden meestal gebruikt als mesjes. Niet alleen de klingen maar ook de kernstukken zijn aangetroffen, dit is het binnenste overblijfsel van de vuurstenenknol of brok waar de klingen van

afgeslagen zijn (afslag). Op deze kernen vind je dan ook de negatieven van de klingen (zie afb. 3). Op deze akker zou je denken dat de klingen ter plaatse geslagen zijn. Daarom hopen we een kling te vinden die zou aansluiten op één van de kernstukken.

Afb. 2
Kling van vuursteen,
gevonden bij de veldver-
kenning

Afb. 3
Kernen van vuursteen
met de negatieven van
klingen.

Verder is er ook een schaaftje gevonden waarop de negatieven van de klingen te zien zijn. Dat het een plek is waar vuursteen zou zijn bewerkt, wordt nog aannemelijker doordat er ook verbrand vuursteen is gevonden. Dit vuursteen werd verhit zodat het ging "harden" waardoor het beter te bewerken zou zijn. Dit moest wel op de juiste temperatuur gebeuren, zo niet dan werd het vuursteen wit of soms rood met kleine zwarte barstjes en onbruikbaar.

Ook zijn er veel bewerkte afslagen en afvalstukjes en twee kleine spitsen (microlithen) gevonden. De vuurstenen voorwerpjes die we vonden, maakten vaak deel uit van een groter gebruiksvoorwerp (zie afb. 4).

Afb. 4
Houtenspits met vuurstenen
microlithen

Afb 5 en 6. Bij de veldverkenning gevonden artefacten (foto's: Els Schipper)

We zullen jammer genoeg geen compleet beeld krijgen van wat voor gebruiksvoorwerpen de bewoners hadden, want de gebruiksvoorwerpen van been, hout en gewei zijn hoofdzakelijk vergaan.

We zullen verder onderzoek doen op deze plek om er zeker van te zijn dat hier een Mesolithisch centrum is geweest en of er een verband bestaat met andere vindplaatsen in de omgeving uit deze periode. Indien we iets nieuws ontdekt of gevonden hebben, zullen we hier zeker over schrijven.

+++